

Skatteutskottets betänkande

1999/2000:SkU21

Mervärdesskatt vid överlåtelse och nyttjande av fastigheter, m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 1999/2000:82 om mervärdesskatt vid överlåtelse och nyttjande av fastighet, nya jämningsregler m.m. Utskottet tillstyrker propositionen med vissa justeringar och avstyrker bl.a. en motion (v) med yrkande om avslag på propositionen. En annan motion (m) från allmänna motionstiden är enligt utskottet tillgodosedd.

Med anledning av några motioner (s, kd och fp) från den allmänna motionstiden föreslår utskottet ett tillkännagivande till regeringen om att sänka mervärdesskatten på djurparker från 25 till 6 %.

Vänsterpartiets ledamöter har avgivit en reservation och Kristdemokraterna ett särskilt yttrande.

Propositionen

Regeringen (Finansdepartementet) föreslår i proposition 1999/2000:82 att riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

1. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
2. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
3. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
4. lag om ändring i lagen (1996:761) om inkomstskatteregler m.m. med anledning av ändrade bestämmelser om aktiekapitalets storlek,
5. lag om ändring i konkurslagen (1987:672).

I propositionen föreslås ändringar i regelsystemet för frivillig skattskyldighet vid uthyrning av verksamhetslokaler. Ändringarna syftar till att minska administrativa och rättsliga problem. Frivillig skattskyldighet får liksom hittills endast medges om uthyrningen görs till hyresgäster som bedriver verksamhet som medför skattskyldighet eller återbetalningsrätt enligt mervärdesskattelagen. Den enda skillnaden i det avseendet mot nuvarande regler är att rätten till frivillig skattskyldighet även omfattar uthyrning till hyresgäster som bedriver skattepliktig verksamhet i annat land.

Utöver fastighetsägare, förstahandshyresgäst och bostadsrättsinnehavare, som redan idag omfattas av reglerna om frivillig skattskyldighet, föreslås att även andrahandshyresgäst, konkursbo och mervärdesskattegrupp skall kunna medges sådan skattskyldighet. Skattskyldigheten inträder när skattemyndigheten har fattat beslut om och får medges från dagen för ansökan dock tidi-

gast från den dag då en skattskyldig hyresgäst tillträder lokalen. Skattskyldighet skall dock utan att uthyrning påbörjats kunna medges under den tid då en byggnad uppförs eller genomgår mera omfattande till- eller ombyggnadsarbeten. När en fastighet som omfattas av frivillig skattskyldighet överläts, föreslås att skattskyldigheten för uthyrningen övergår på den nye ägaren. Denne blir då skattskyldig i samma utsträckning som den tidigare ägaren utan särskilt beslut. Detta kan dock överlåtare och förvärvare förhindra genom en ansökan hos skattemyndigheten.

Vidare föreslås att metoden för att korrigera ingående skatt för kostnader på ny-, till- eller ombyggnad av en fastighet skall förändras. Nu finns två system för att göra sådana korrigeringar; ett system som enbart gäller fastigheter som omfattats av frivillig skattskyldighet ("återföringsregler") och ett system som gäller alla fastigheter inklusive dem som omfattats av frivillig skattskyldighet ("jämningsregler"). Återföringsreglerna föreslås försvinna för att fullt ut ersättas av jämningsregler. Förändringarna av jämningsreglerna kommer i stor utsträckning att påverka även fastighetsägare som inte bedriver uthyrningsverksamhet. En överlåtare av en fastighet kommer att kunna överföra sin skyldighet och rättighet att jämkna på den nye fastighetsägaren. Om inte några förändringar sker av verksamheten i fastigheten vid överlåtelsen kommer därför i normalfallet överlåtelsen inte att medföra vare sig några krav på särskilda beslut eller jämkning av ingående skatt. Förutom ändringar av reglerna för jämkning vid ändrad användning och överlåtelse, föreslås också nya bestämmelser om jämkning i samband med konkurs.

I propositionen föreslås dessutom att upplåtelse av terminalanläggning till trafikutövare görs skattepliktigt. Skatteplikten kommer bl.a. att omfatta de av SJ förvaltade terminalanläggningarna för persontrafik med tåg och buss.

Slutligen föreslås en rättelse i bestämmelserna om underprisöverlåtelser i 23 kap. 16 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Den sistnämnda lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2000 (med tillämpning från den 30 mars 2000) och lagändringarna i övrigt den 1 januari 2001. Bestämmelsen om skatteplikt för upplåtelse av terminalanläggningar föreslås bli tillämplig redan den 1 juli 2000.

Lagförslagen finns i bilaga till betänkandet.

Motionerna

Motion väckt med anledning av proposition 1999/2000:82

1999/2000:Sk21 av Per Rosengren m.fl. (v) vari yrkas att riksdagen avslår proposition 1999/2000:82 och ber regeringen återkomma till riksdagen med förslag i enlighet med vad som anförts i motionen.

Motioner väckta under allmänna motionstiden 1999

1999/2000:Sk325 av Alf Svensson m.fl. (kd) vari yrkas

20. (delvis) att riksdagen beslutar om reduktion av kulturomsen i enlighet med vad som anförts i motionen.

1999/2000:Sk669 av Dan Ericsson (kd) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en reducerad momssats för beskattning av djurparker.

1999/2000:SkU21

1999/2000:Sk730 av Carl Fredrik Graf (m) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar att jämkning kan underlåtas vid försäljning av fastighet i den omfattning som köparen övertar jämkningsskyldigheten i enlighet med vad som anförts i motionen,

2. att riksdagen beslutar att lagändringen skall träda i kraft den 1 januari 2000.

1999/2000:Sk750 av Lisbet Calner och Kenth Skårvik (s, fp) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om en översyn av mervärdesskattesatsen för djurparker.

Utskottet

Mervärdesskatt vid överlåtelse och nyttjande av fastigheter

Propositionen

Inom mervärdesskattesystemet är uthyrning av fast egendom ett område som är undantaget från skatteplikt. Detta förhållande kan vara en fördel när kunden inte är skattskyldig (t.ex. en privatperson eller ideell förening) men i en kedja av näringsidkare kan negativa effekter uppstå genom att mervärdesskattekostnaden på tidigare inköp måste övervältras på nästa led utan att kunna avlyftas. Så kallade kumulativa effekter uppstår.

För att undanröja sådana kumulativa effekter infördes år 1979 en frivillig skattskyldighet vid uthyrning av rörelsefastigheter och rörelselokaler. Systemet blev emellertid krångligt och bemängt med detaljföreskrifter, och genom basbreddningen i samband med 1989/90 års skattereform och genom det senare EU-inträdet kom det att kompliceras än mer. Handläggningen av ärenden om frivillig skattskyldighet för fastighetsupplåtelser kom att bli en av skatteförvaltningens mest betungande uppgifter. En utredning om mervärdesskatt vid fastighetsuthyrning tillsattes och gavs till uppgift att finna vägar till en reformering av regelsystemet och minska de administrativa och rättsliga problemen. Utredningen lade i april 1999 fram sina förslag i betänkandet *Mervärdesskatt Frivillig skattskyldighet* (SOU 1999:47). Regeringens förslag i den aktuella propositionen bygger på utredningens förslag.

Propositionen tar till att börja med upp den grundläggande frågan om skattskyldigheten vid fastighetsuthyrningar skall vara frivillig eller obligatorisk. En obligatorisk skattskyldighet skulle enligt regeringen innebära praktiska och administrativa vinster och stå i bättre överensstämmelse med mervärdesskattesystemet i övrigt, men regeringen har likafullt stannat för att skattskyldigheten även i fortsättningen bör bygga på frivillighet. De negativa effekterna på hyresnivåerna i den del av fastighetsbeståndet som hyrs ut till hyresgäster som inte är skattskyldiga (privatpersoner, ideella organisationer) och de svårbemästrade övergångsproblemen om skattskyldigheten görs obligatorisk har varit avgörande för regeringens ställningstagande. Regeringen har till och med avvisat ett utredningsförslag att utvidga den frivilliga skatt-

skyldigheten och även tillåta frivillig skattskyldighet vid uthyrning av lokaler till hyresgäster som inte bedriver skattepliktig verksamhet. Anledningen är också här risken för högre hyror för bl.a. ideella föreningar.

I övrigt föreslås en lång rad regelförändringar som syftar till att minska de administrativa och rättsliga problemen. En viss utvidgning av kretsen av skattesubjekt som skall kunna komma i fråga för frivillig skattskyldighet, en möjlighet till skattskyldighet under uppbyggnadsskedet, övergående till ny ägare av skattskyldighet för fastighet som redan omfattas av frivillig skattskyldighet utan särskild ansökan är några av de förslag som läggs fram.

Ett särskilt komplicerat område i regelsystemet är metoderna för att i efterhand korrigera avdrag för ingående skatt när avdraget i efterhand framstår som felaktigt, dvs. återföring och jämkning. De s.k. återföringsreglerna har funnits med ända sedan möjligheten till frivillig skattskyldighet infördes år 1979, och syftet med dem är främst att motverka missbruk av avdragsrätten genom omotiverade avdrag och skentransaktioner. Jämningsreglerna har tillkommit som ett led i anpassningen till EG:s sjätte mervärdesskattedirektiv och infördes fr.o.m. den 1 januari 1995. Jämningsreglerna syftar till att korrigera avdragen ingående skatt som avser varaktiga kapital- och investeringsvaror, där avdraget på grund av förändrad användning av varan framstår som felaktigt.

I propositionen föreslås nu att bestämmelserna om återföring av skatt slopas. Samtliga regler som behövs för att i efterhand korrigera avdrag för ingående skatt inpassas i jämningsreglerna. De nya jämningsreglerna är utformade så att jämkning skall ske bl.a. när en lokal som använts för skattepliktig uthyrning börjar användas för ett ändamål som inte medför avdragsrätt men också när en ändring sker i motsatt riktning. Jämkning skall även ske då skattskyldigheten upphör på begäran av den skattskyldige och då den som frivilligt är skattskyldig försätts i konkurs. Vid överlåtelse skall emellertid enligt de nya reglerna den avdragna ingående skatten jämkas endast om detta följer av avtalet mellan parterna eller förvärvaren inte bedriver skattepliktig verksamhet. Härigenom öppnas en möjlighet för en ny fastighetsägare att överta den tidigare fastighetsägarens rättighet och skyldighet att jämka. Om något särskilt avtal inte träffas och förvärvaren är skattskyldig slipper alltså överlåtaren att jämka och jämkningsskyldigheten övergår i stället på förvärvaren.

Jämningsreglerna kompletteras med ett antal detaljbestämmelser om bl.a. vilka slag av investeringsvaror och fastigheter som jämkningsskyldigheten skall omfatta, i vilka fall och hur jämkning skall ske och korrigeringstidens längd. När det gäller den sistnämnda frågan föreslås att korrigeringstidens längd skall vara tio år vilket innebär – tillsammans med en föreskrift i skattebetalningslagen om att underlag skall bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår då korrigeringstiden löpte ut – att underlag i extremfallet måste bevaras i sjutton år.

I propositionen föreslås dessutom att upplåtelse av terminalanläggning till trafikutövare görs skattepliktig. Skatteplikten kommer bl.a. att omfatta de av SJ förvaltade terminalanläggningarna för persontrafik med tåg och buss.

Slutligen föreslås en rättelse i bestämmelserna om underprisöverlåtelser i inkomstskattelagen.

Förändringarna i mervärdesskattelagen och följdändringar i andra lagar föreslås träda i kraft den 1 januari 2001. Bestämmelsen om terminalanläggningar föreslås dock bli tillämplig redan den 1 juli 2000. Rättelsen i inkomstskattelagen skall enligt förslaget träda i kraft den 1 juli men tillämpas redan från den 30 mars 2000.

Motionerna

I motion Sk21 av Per Rosengren m.fl. (v) yrkas avslag på propositionen och att riksdagen skall begära att regeringen lägger fram ett nytt förslag. Motionärerna anser att systemet även med de nu föreslagna ändringarna – särskilt i fråga om jämkning – blir för krångligt, att det inte är rimligt att begära att handlingar skall sparas i sju ton år och att det skulle vara bättre med obligatorisk skattskyldighet i kombination med riktade bidrag till ideella föreningar.

I motion Sk730 (yrkandena 1 och 2) av Carl Fredrik Graf (m) från den allmänna motionstiden förra hösten begärs en ändring av jämningsreglerna så att jämkning kan underlåtas i den omfattning som en köpare övertar jämningskyldigheten. Motionären nämner vissa transaktioner där de nuvarande reglerna för återföring och jämkning resulterar i en enligt hans mening felaktig beskattning. Motionären vill att nya regler skall träda i kraft den 1 januari 2000.

Utskottets ställningstagande

Utskottet börjar med att kommentera yrkandet i motion Sk21 att avslå hela propositionen och vill härvid starkt understryka hur angeläget det är att ändra reglerna på det aktuella området så att de rättsliga och administrativa problemen minskar. Både skattemyndigheter och fastighetsägare välkomnar att det genomförs förändringar av de nuvarande reglerna om frivillig skattskyldighet. De har också framfört att de ytterligare förenklingar som föreslagits – alltså förenklingar som går ännu längre än vad utredningen föreslagit – och som går ut på att minimera ansökningsförfarandet och beslutsfattandet vid överlåtelser av fastighet kommer att underlätta mycket. Enligt vad utskottet erfarit har Riksskatteverket i samarbete med skattemyndigheterna redan påbörjat ett arbete med att utveckla förenklade datarutiner för rapportering som möjliggörs av det nya systemet.

Det torde råda en allmän samstämmighet om att en obligatorisk skattskyldighet inom detta område skulle ge den maximala förenklingen. Problemet är att det finns motstående intressen med berättigade krav på att lokalhyrorna inte skall höjas. De ideella föreningarna reagerade negativt redan på utredningens förslag om en utvidgad frivillig skattskyldighet som skulle riskera att resultera i hyreshöjningar. En obligatorisk skattskyldighet skulle för dessa ge än större effekter på hyresnivåerna än utredningens förslag.

Att i stället kompensera de ideella föreningarna med riktade bidrag är enligt utskottets mening inte någon bra lösning, bl.a. därför att en sådan ordning kan skapa kontroll-, fördelnings- och budgetproblem. Om bidraget riktas till fastighetsägarna och beräknas på den utgående mervärdesskatten

får dessa en överkompensation genom att de ändå kan räkna av den ingående skatten, och hyresgästerna kan ändå knappast ges någon garanti för att fastighetsägarna skall avstå från hyreshöjningar. Om bidraget i stället skall utgå generellt till de olika ideella organisationerna blir det säkert mycket svårt att fördela det på ett korrekt sätt, och det skulle lätt kunna bli så att de små organisationerna skulle drabbas orättvist och få svårt att hävda sina rättmätiga anspråk.

Utskottet vill också framhålla att det pågår en översyn av skattskyldigheten för de ideella föreningarna som enligt direktiv 1999:10 (Fi 1999:03) bl.a. har till uppgift att se över hur de ideella föreningarna påverkas av att de är undantagna från mervärdesbeskattning. Det kan därför finnas anledning att återkomma till frågan när resultatet av detta utredningsarbete föreligger.

Det är riktigt som motionärerna påpekar att jämningsreglerna är komplicerade. EU:s medlemsstater är dock tvungna enligt sjätte mervärdesskattedirektivet att ha regler om jämkning. I Sverige har regler om jämkning funnits sedan medlemsinträdet i EG. De förändringar som nu föreslås är till största delen betingade av att de tidigare jämningsreglerna i mervärdesskattelagen fått oönskade rättsliga och administrativa konsekvenser, oftast till nackdel för fastighetsägarna. Det har också varit tungt för fastighetsägarna och skattemyndigheterna att hantera två system för korrigering av ingående skatt. Eftersom det alltså är nödvändigt att ha någon form av jämningsregler är det naturligt att det blir återföringssystemet som föreslås slopat.

Det förhållandet att fastighetsägarna tvingas bevara handlingar i 17 år är en direkt konsekvens av jämningsreglerna. Som Riksskatteverket påpekat är det nödvändigt för skattemyndigheten att handlingar för kontroll och efterbeskattning bevaras. Eftersom det här är fråga om fakturor som skall visa på kostnader för utförd ny-, till- eller ombyggnad av fastighet är det mycket troligt att fastighetsägaren ändock i sitt eget intresse behåller dem som bevisning vid exempelvis reavinstbeskattning.

Motion Sk730 – frånsatt den önskade ikraftträdandetidpunkten – är enligt utskottets uppfattning tillgodosedd genom de förslag om nya jämningsregler som regeringen lägger fram i propositionen och som bl.a. innebär att den avdragna ingående skatten vid en avyttring skall jämkas av överlåtaren endast om detta följer av avtalet mellan parterna eller förvärvaren inte bedriver skattepliktig verksamhet. Denna ordning leder enligt utskottets bedömning till att överlåtaren i alla normala fall slipper att jämka och att jämkningsskyldigheten i stället övergår på förvärvaren, precis som motionären efterlyst.

Vid en granskning av lagförslagen har utskottet funnit att vissa justeringar och preciseringar måste vidtas. I den föreslagna lydelsen av 8 a kap. 6 § mervärdesskattelagen (1994:200) förekommer en felaktig hänvisning och i slutet av 11 kap. 5 d § andra stycket samma lag har ett ord fallit bort. Även i ikraftträdandebestämmelserna till ändringarna i såväl mervärdesskattelagen som inkomstskattelagen förekommer några smärre fel av redaktionell art. Utskottet föreslår rättelser.

Bestämmelsen i 9 kap. 11 § mervärdesskattelagen är en specialregel i förhållande till de allmänna reglerna om jämkning för att förhindra missbruk av

möjligheten för fastighetsägarna att bli skattskyldiga redan under den tid en byggnad uppförs eller genomgår mer omfattande till- eller ombyggnad. Bestämmelsen har emellertid enligt utskottets uppfattning i förslaget kommit att få en lydelse som kan leda till alltför långtgående, inte önskvärda konsekvenser och bl.a. träffa även fall då fastighetsägaren påbörjar skattepliktig uthyrning efter uppbyggnadsskedet och därefter upphör med uthyrningen. Bestämmelsen bör enligt utskottet begränsas och ges en utformning som innebär att den speciella, hårdare jämningsregeln skall tillämpas endast i de fall att den frivilliga skattskyldigheten upphör innan någon skattepliktig uthyrning eller annan upplåtelse kommit till stånd.

I 20 kap. 1 § andra stycket mervärdesskattelagen finns en hänvisning som blir felaktig genom de nu företagna förändringarna i mervärdesskattelagen. Eftersom paragrafen är föremål för andra ändringsförslag i proposition 1999/2000:105 tas frågan om hur paragrafen slutligen bör utformas upp i utskottets betänkande 1999/2000:SkU22 med anledning av den propositionen.

Med de nyss redovisade förslagen till justeringar tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motion Sk21. Som tidigare nämnts är motion Sk730 i allt väsentligt tillgodosedd.

Djurparker m.m.

Gällande bestämmelser

Mervärdesskatten för djurparker ligger i dag på den generella nivån, dvs. 25 %. I och för sig medger EG-reglerna att lägre mervärdesskatt tas ut för tillträde till djurparker men Sverige har inte utnyttjat denna möjlighet till skattenedsättning. Detta skiljer djurparker från t.ex. museer där mervärdesskatten är 6 %.

Även när det gäller teater och andra sceniska föreställningar medger EG-reglerna lägre mervärdesskatt än den normala, och Sverige har med stöd härav bestämt den svenska mervärdesskattenivån på denna sektor till 6 %. Däremot medger EG-reglerna inte något generellt undantag.

Motionerna

I motion Sk325 (yrkande 20 delvis) av Alf Svensson m.fl. (kd) föreslås sänkt mervärdesskatt på djurparker och dessutom slopad mervärdesskatt på cirkus, teater, opera och balett fr.o.m. år 2002. I motion Sk750 av Lisbet Calner och Kenth Skårvik (s, fp) begärs sänkt mervärdesskatt på djurparker av den typ som representeras av Nordens Ark till 6 % och i motion Sk669 av Dan Ericsson (kd) yrkas att mervärdesskatten på djurparker av typ Kolmårdens djurpark sänks till samma nivå.

Utskottets ställningstagande

Utskottet håller med motionärerna om att det kan synas rimligt att mervärdesskatten för djurparksverksamhet inte bör vara högre än den som gäller för

museerna, dvs. för närvarande 6 %. Gällande EG-direktiv tillåter att Sverige vidtar en sådan sänkning av mervärdesskatten. Att sänka mervärdesskatten från 25 till 6 % för sådana djurparker som i dag tar ut inträdesavgift skulle enligt gjorda beräkningar innebära ett årligt skattebortfall på drygt 21 miljoner kronor. Utskottet förutsätter att regeringen lägger fram ett förslag om en sänkning av mervärdesskatten för djurparker till 6 % fr.o.m. årsskiftet 2000/01 och föreslår att riksdagen med anledning av de nu behandlade motionerna Sk750, Sk669 och Sk325 yrkande 20 i denna del riktar ett tillkännagivande härom till regeringen.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *mervärdesskatt vid överlåtelse och nyttjande av fastigheter*

att riksdagen med anledning av proposition 1999/2000:82 och motion 1999/2000:Sk730 yrkandena 1 och 2 och med avslag på motion 1999/2000:Sk21 antar de vid propositionen fogade förslagen till

1. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200) med de ändringarna att 8 a kap. 6 §, 9 kap. 11 §, 11 kap. 5 d § och punkt 2 av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag

Utskottets förslag

8 a kap.
6 §

Avdrag för ingående skatt skall jämkas endast när användningen av en investeringsvara har förändrats eller överlåtelse skett inom viss tid (korrigerings tiden).

Denna tid är

1. i fall som avses i 2 § första stycket 2 eller 4 tio år, räknat på det sätt som anges i *andra* och *tredje* styckena,

2. i fall som avses i 2 § första stycket 3 tio år från det att avdrag gjorts enligt 8 kap. 4 § 4 eller 6, och

3. för andra investeringsvaror fem år från tidpunkten för förvärvet.

I korrigerings tiden skall räknas in det räkenskapsår under vilket ny-, till- eller ombyggnaden eller avdraget gjorts eller förvärvet skett.

Ny-, till- eller ombyggnad i fall som avses i andra stycket 1 skall anses ha skett det beskattningsår under vilket fastigheten kunnat tas i bruk efter åtgärderna eller, vid byggnads- eller anläggningsentreprenader, det beskattningsår under vilket slutbesiktning eller någon annan jämförlig åtgärd vidtagits. Om fastigheten överläts eller dess användning ändras dessförinnan och avdrag för ingående skatt har medgetts, anses dock ny-, till- eller ombyggnaden ha skett det år avdrag medgetts.

9 kap.

11 §

Om frivillig skattskyldighet som beslutats enligt 2 § upphör skall jämkning ske vid ett enda tillfälle och avse återstoden av korrigerings-tiden. Dessutom skall ingående skatt, som hänför sig till tiden mellan beslutet om frivillig skattskyldighet och dennas upphörande, betalas in till staten. På jämnings- och skattebelopp skall kostnadsränta betalas. Räntan skall motsvara den av rege- ringen fastställda basräntan enligt 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997: 483) och löpa från och med dagen för återbetalning av den ingående skatten till fastighetsägaren.

Om frivillig skattskyldighet som beslutats enligt 2 § upphör *innan någon skattepliktig uthyrning eller annan upplåtelse kommit till stånd* skall jämkning ske vid ett enda till- fälle och avse återstoden av korrige- ringstiden. Dessutom skall ingående skatt, som hänför sig till tiden mellan beslutet om frivillig skattskyldighet och dennas upphörande, betalas in till staten. På jämnings- och skatte- belopp skall kostnadsränta betalas. Räntan skall motsvara den av rege- ringen fastställda basräntan enligt 19 kap. 3 § skattebetalningslagen (1997: 483) och löpa från och med dagen för återbetalning av den ingående skatten till fastighetsägaren.

När avdragsrätt föreligger enligt 8 § andra stycket beräknas korrigerings- tiden från ingången av det räkenskapsår under vilket avdragsrätten inträtt.

11 kap.

5 d §

En handling som utfärdas enligt 2 § 3 skall innehålla uppgift om den utgå- ende skatt som säljaren har redovisat eller skall redovisa för gjorda skatte- pliktiga uttag av tjänster på fastigheten.

En handling som utfärdas enligt 2 a § andra stycket skall innehålla upp- gift om den ingående skatt som hänför sig till ny-, till- eller om- byggnad och som överlåtaren har dragit av.

En handling som utfärdas enligt 2 a § andra stycket skall innehålla upp- gift om den ingående skatt som hänför sig till ny-, till- eller om- byggnad och som överlåtaren *inte* har dragit av.

Handlingar som avses i första och andra styckena skall dessutom innehålla de uppgifter som anges i 5 § första stycket 3, 4, 6 och 7.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

2. Äldre *bestämmelserna* gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraft- trädandet.

2. Äldre *bestämmelser* gäller fort- farande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraft- trädandet.

2. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),

3. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) med den ändringen att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000 i fråga om 23 kap. 16 § och i övrigt den 1 januari 2001.

1. De äldre bestämmelserna i 15 kap. 6 § och 16 kap. 16 § gäller fortfarande i fråga om mervärdesskatt som återförts eller borde ha återförts före ikraftträdandet.

2. Den nya *bestämmelserna* i 23 kap. 16 § tillämpas på överlåtelser den 30 mars 2000 eller senare.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2000 i fråga om 23 kap. 16 § och i övrigt den 1 januari 2001.

2. De äldre bestämmelserna i 15 kap. 6 § och 16 kap. 16 § gäller fortfarande i fråga om mervärdesskatt som återförts eller borde ha återförts före ikraftträdandet.

3. Den nya *bestämmelsen* i 23 kap. 16 § tillämpas på överlåtelser den 30 mars 2000 eller senare.

4. lag om ändring i lagen (1996:761) om inkomstskatteregler m.m. med anledning av ändrade bestämmelser om aktiekapitalets storlek,

5. lag om ändring i konkurslagen (1987:672),

res. (v)

2. beträffande *djurparker m.m.*

att riksdagen med anledning av motionerna 1999/2000:Sk325 yrkande 20 i denna del, 1999/2000:Sk669 och 1999/2000:Sk750 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört angående sänkt mervärdesskatt för djurparker.

Stockholm den 23 maj 2000

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

I beslutet har deltagit: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik Graf (m), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Per Rosengren (v), Kenneth Lantz (kd), Carl Erik Hedlund (m), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s), Lena Sandlin-Hedman (s), Desirée Pethrus Engström (kd), Yvonne Ruwaida (mp), Rolf Kenneryd (c), Johan Pehrson (fp), Lars U Granberg (s), Anna Kinberg (m), Per-Olof Svensson (s) och Claes Stockhaus (v).

Mervärdesskatt vid överlåtelse och nyttjande av fastigheter (mom. 1) – v

Per Rosengren (v) och Claes Stockhaus (v) har

dels anfört följande:

Vi vill betona att till och med regeringen anför i propositionen att en obligatorisk skattskyldighet för uthyrning av lokaler står i bättre överensstämmelse med mervärdesskattelagens principer och bestämmelser än en frivillig skattskyldighet och undanröjer dessutom många av de praktiska och administrativa problem som är förenade med regleringen av den frivilliga skattskyldigheten. Vi håller med om detta och delar därför den åsikt som framförs i motion Sk21 (v) att en generell skattskyldighet vid all uthyrning av verksamhetslokaler, dvs. allt annat än bostäder, är den överlägset bästa reformen. Med en sådan utformning av skattskyldigheten skulle det praktiska och administrativa arbetet minska påtagligt, till fromma för både myndigheter och fastighetsägare. Det skulle bli möjligt att infoga de fastighetsägare som blir skattskyldiga för uthyrning av fast egendom i mervärdesskattesystemet på samma sätt som andra skattskyldiga. Allt bestyr med ansökningsförfarande etc. skulle försvinna eftersom någon ansökan om att få bli skattskyldig inte skulle behöva göras. Jämningsreglerna skulle kunna förenklas avsevärt och i många fall utmönstras helt eftersom fastigheterna skulle kunna infogas i mervärdesskattesystemet som andra anläggningstillgångar.

Vi vill påpeka att jämningsreglerna redan i dag är ett av de krångligaste inslagen i mervärdesskattesystemet. Vi befarar emellertid att de nya regler som föreslagits i propositionen kommer att göra systemet ännu mycket mer komplicerat än vad det redan är. Enligt de nya reglerna kommer det bl.a. att bli nödvändigt för en skattskyldig att i vissa fall spara handlingar i 17 år, vilket går stick i stäv mot ambitionen att förenkla rutinerna. Vi vill i detta sammanhang erinra om att Lagrådet uttalat att mervärdesskattelagen redan i dag är en mycket komplicerad lagstiftningsprodukt både materiellt och redaktionellt som är i starkt behov av en översyn. Behovet härav ökar enligt Lagrådet för varje ändring som är så pass omfattande som den nu aktuella.

Vi anser att regeringen har överdrivit de negativa effekterna med en obligatorisk skattskyldighet. Vid uthyrning av lokaler till andra skattskyldiga medför en sådan ordning inte några negativa kostnadseffekter alls, helt i enlighet med mervärdesskattesystemet i övrigt. När det gäller ideella föreningar och vissa ej skattepliktiga verksamheter menar vi att regeringen inte har insett möjligheterna att eliminera olägenheterna med t.ex. riktade bidrag som föreslås i motion Sk21. De ideella föreningarnas problem kan sålunda lösas genom att dessa ges kompensation i form av föreningsbidrag. Vi vill också erinra om att när det gäller vissa näringsidkare som för närvarande inte omfattas av mervärdesskatten, t.ex. tandläkare, så pågår diskussioner om att föra in dessa i mervärdesskattesystemet.

Eftersom förslagen i propositionen inte innebär någon lösning på de problem som systemet med frivillig skattskyldighet är behäftat med eller ens

någon minskning av det administrativa och rättsliga krånglet tillstyrker vi motion Sk21 och föreslår att propositionen avslås. Riksdagen bör genom ett tillkännagivande begära att regeringen återkommer till riksdagen med ett nytt förslag i enlighet med vad vi anfört ovan.

dels under moment 1 hemställt:

1. beträffande *mervärdesskatt vid överlåtelse och nyttjande av fastigheter*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Sk21 och med avslag på proposition 1999/2000:82 och motion 1999/2000:Sk730 yrkandena 1 och 2 som sin mening ger regeringen till känna vad ovan anförts.

Särskilt yttrande

Djurparker m.m. (mom. 2) – kd

Kenneth Lantz (kd) och Desirée Pethrus Engström (kd) anför:

Yrkande 20 i motion 325 (kd) syftar till att göra olika kulturarrangemang mera åtkomliga och tillgängliga för medborgarna, och vi tänker särskilt på barn och ungdom. Ekonomiska hinder mot att ta del av kulturutbudet bör undanröjas, och kulturarbetarna bör också ges rimliga villkor att kunna försörja sig på sin kulturella verksamhet. Staten bör därför avhålla sig från att använda kulturen som skattekälla. Det är mot den bakgrunden som kd trycker på för att minimera momsbelastningen på böcker och vi välkomnar naturligtvis att vårt långvariga och idoga kämpande för att få ner momsen på djurparksverksamhet nu äntligen har krönts med framgång. När det gäller momsen på cirkus och teater m.m. förutsätter vi att översynen av reglerna om skattskyldighet i mervärdesskattelagen m.m. (dir. 1999:10) inte resulterar i någon ökning av momsbelastningen på sådan verksamhet, vare sig den bedrivs av ideella föreningar eller andra.

